

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІ

ПРЕМЬЕР-МИНИСТР
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына**

2023 жылғы 10 қарашадағы
№ ДС-415 саулға

Құрметті депутаттар!

Отандық кинематография мәселелері бойынша депутаттық сауалдарыңызды қарап, мынаны хабарлаймын.

Киноиндустрияда жұмыс істейтін мамандарды жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыруды және әлеуметтік кепілдіктерді заңнамаға енгізуге қатысты

Еңбек кодексіне сәйкес жұмыс беруші жұмыскерлерді еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде жазатайым оқиғалардан сақтандыруға және жұмыс орнында жазатайым оқиғалардың алдын алу үшін тиісті шаралар қолдануға міндетті.

Осылайша, фильмдерді мемлекеттік қолдау есебінен түсірген кезде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету кинокомпания үшін қойылатын міндетті талап болып табылады. Бұл талап Ұлттық киноны мемлекеттік қолдау орталығы (бұдан әрі – *Орталық*) мен кинокомпаниялар (*медициналық көмек бригадасының қызметтері, өрт қызметі және т.б.*) арасындағы шарт шеңберінде де реттеледі.

Анықтама: бүгінгі күнге дейін ұлттық фильмдер шығару кезінде жазатайым оқиғалар тіркелген жоқ.

Осыған байланысты, егер киноиндустрияда жұмыс істейтін мамандар жұмыс берушімен еңбек қатынастарында болса, онда жұмыс беруші Кодексте көрсетілген кепілдіктер мен міндеттерді сақтауға, оның ішінде қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан сақтандыруға міндетті.

Ауылдық жерлерде кинотеатрлар ашуға қатысты

Мәдениет объектілеріне деген сұраныс мәдениет ұйымдары желісінің ең төменгі мемлекеттік нормативтеріне¹ және мемлекеттік мәдениет ұйымдарының, салалық деңгейлердің үлгілік штаттарына сәйкес айқындалады. Осы

¹ 2015 жылғы 31 наурыздағы № 121 Мәдениет және ақпарат министрінің бұйрығы

нормативтердің негізінде өңірлерде халық санына қарай мәдениет үйлері, оның ішінде кино көрсетуге бейімделген мәдениет үйлері жұмыс істейді.

Ел азаматтарының фильмдерді үлкен экранда көруіне мүмкіндік беру және қазақстандық киноның прокаттағы үлесін ұлғайту мақсатында Мәдени саясат тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарының 37-тармағында² (бұдан әрі – *Тұжырымдама*) проекциялық жабдықтарды, көшпелі кинотеатрлар сатып алу мәселелерін пысықтау көзделген.

Барлық кинотеатрларда қазақстандық фильмдердің сеанстарын квота бойынша көрсетуді енгізуге қатысты

Статистикалық деректерге сәйкес 2021 жылы еліміздің киноэкранына 354 фильм шықты, оның ішінде қазақстандық кино 31, бұл кинотеатрлардың жалпы кинопрокатының 9 %-ын құрады, ал шетелдік кино – 323 бірлік (*жалпы кинопрокаттың 91 %*), 2022 жылы 449 фильм шықты, оның ішінде қазақстандық кино 60, бұл кинотеатрлардың жалпы прокатының 13,3 % құрады, ал шетелдік кино – 389 бірлік (*жалпы кинопрокаттың 86,6 %*), 2023 жылы (*қыркүйектегі жағдай бойынша*) 266 фильм шықты, оның 41-і қазақстандық фильм, бұл кинотеатрлардың жалпы кинопрокатының 15,4 % құрады, ал шетелдік фильм – 225 бірлік (*жалпы кинопрокаттың 84,5%*).

Статистикалық мәліметтер көрсеткендей кинематография саласында шетелдік кинокартиналармен бәсекелесуге қабілетті отандық фильмдердің өндірісін ұлғайту мәселесі өте өткір.

Бұл мәселені шешу үшін Тұжырымдамада кинопрокаттағы отандық фильмдердің үлесін 2022 жылғы деңгейден 2030 жылға қарай 35 %-ға дейін жыл сайын ұлғайту көзделген.

Осылайша, барлық кинотеатрларда қазақстандық фильмдердің сеанстарын квота бойынша көрсетуді енгізу отандық фильмдердің бәсекеге қабілеттілігінің артуына қарай кезең-кезеңмен жүзеге асырылатын болады.

Кинотеатрлардың бірыңғай ақпараттық жүйесін құруға және іске қосуға қатысты

Қазақстан Республикасының аумағында көрсетілетін фильмдерді жүйелеу және есепке алу мақсатында Мәдениет және ақпарат министрлігінің тапсырысы бойынша фильмдер мониторингінің бірыңғай автоматтандырылған ақпараттық жүйесі әзірленді, оған еліміздің 60-тан астам кинотеатры пилоттық режимде қосылған.

Бүгінгі таңда ақпараттық жүйенің ақпараттық қауіпсіздігі тексерілуде, ол 2024 жылдан бастап өнеркәсіптік пайдалануға енгізілетін болады.

"Қазақфильм" жанынан кәсіби дубляж студиясын ашуға, еліміздің жоғары оқу орындарында "дубляж" мамандығын ашуға, мемлекеттік тілде Ұлттық мультипликациялық фильмдер шығаруға субсидиялар бөлуге және жүз пайыз қаржыландыруды қайта қарауға қатысты

Қолданыстағы заңнамаға сәйкес фильмдердің дубляжын мемлекеттік қолдау функциясы "Ұлттық киноны мемлекеттік қолдау орталығы" КЕАҚ-ға

---

² 2023 жылғы 28 наурыздағы № 250 Үкіметтің қаулысы

жүктелген.

Сонымен қатар Мәдениет және ақпарат министрлігі (*бұдан әрі – Министрлік*) фильмдерді қазақ тіліне дубляждау функциясын кино орталығынан "Қазақфильм" киностудиясына беру бойынша заңнамаға өзгерістер енгізу жөнінде түзетулер әзірлеуде.

Бүгінгі таңда Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясы бес жылда бір рет "Дубляж режиссері" мамандығы бойынша талапкерлерді қабылдайды.

2022 жылы балалар үшін жас ұрпақтың патриоттық және рухани тәрбиесіне ықпал ететін сапалы отандық анимациялық киноны дамыту және қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында киностудия жанынан "Қазақанимация" шығармашылық бірлестігі құрылды.

Былтыр "Қазақанимация" аясында Қазақстанның шығармашылық жоғары оқу орындарының 150-ден астам студенті мен анимация саласындағы мамандар шетелдік жетекші анимация мамандарының практикалық сабақтары мен шеберлік сыныптарынан өтті. Нәтижесінде қазақ тілінде 20 анимациялық жоба шығарылды.

Биыл "Қазақанимация" шеңберінде 10 анимациялық жоба (*барлығы қазақ тілінде*) өндірісі аяқталады. Алдағы уақытта "Қазақанимация" шығармашылық бірлестігінің жұмысын кеңейту жоспарлануда.

Сондай-ақ кинематография саласындағы қолданыстағы заңнаманы жетілдіру, оның ішінде киножобаларды қаржыландыру бөлігінде мемлекеттік қолдау тетіктерін қайта қарау мақсатында Министрлік кино қоғамдастығымен бірлесіп тиісті заң жобасын әзірлеу бойынша жұмыс жүргізуде.

Бүгінгі таңда кинематография саласындағы қоғамдық бірлестіктер мен кино қайраткерлерінің қатысуымен аталған заң жобасын әзірлеу бойынша жұмыс топтарының отырыстары өткізілуде, олардың шеңберінде Министрлік депутаттардың ұсыныстарын қарауға әзір.

Жалпы киноиндустрия мәселелері Үкіметтің тұрақты бақылауында.

Ә. Смайылов